

Fornemmelsen af at staa overfor en af disse Bevisførelser, bestaaende af lutter Forbehold, som nødvendigvis fremkommer, naar en kritisk og nøgternt tænkende Forsker ikke kan beslutte sig til at knæsette det negative Resultat, hans Logik tvinger ham henimod. Men at Inddragelsen af Adam af Bremen-Skoliet er faldet mindre heldigt ud, forringer ikke Værdien af den over 300 Sider omfattende Udgave af alle de virkelige italienske Søbøger, den kritiske Undersøgelse af disse og Redegørelsen for deres indbyrdes Afhængighed og Sammenhæng med Søkortene. Det hænder selv de mest nøgterne Historikere i Øjeblikkets Hede ikke at kunne vise Resignation nok overfor de tilsyneladende gode Ideer, de faar. Bagefter, naar de faar Emnet lidt mere paa Afstand, er de de første til at indse Fejlen.

Ved Fremkomsten af Kretschmers Værk er Undersøgelsen af de italienske Søbøger naaet til en vis Afslutning, og hvad Søkortene angaar, er man naaet saa vidt, at man kan tænke paa at faa Kildesammenhængen mellem de forskellige Kort klarlagt, hvad Kretschmer ligesaa lidt som hans Forgængere har evnet at gøre. De Midler, man for at naa dette maa gribe til, er den rent tekst-kritiske Behandling af Stednavnene, samt en Sammenligning af Kortenes Skrift, Legender, Billeder og tekniske Ejendommeligheder. At Fordybelsen i Navneformerne, som Geografihistorikerne helst lister udenom, vil blive Hovedmidlet til at komme

videre frem, har Forfatteren en klar Fornemmelse af, og derfor beklager han, at Rammerne for hans Værk ikke har tilladt ham at gøre Stednavnesammenstillingen mere omfattende og indgaaende, end den er blevet. Selv om man en Gang naaede Idealet, en komplet Fortegnelse over Kompaskortenes Stednavne, Legender og tekniske Særegenheder, er det imidlertid tvivlsomt, om man vilde opnaa at faa Kortenes indbyrdes Afhængighed redet ud. Det kan godt tænkes, at Antallet af de Kort, der har eksisteret, har været saa stort i Forhold til det, der er opbevaret, at det kun rent lejlighedsvis kan lykkes at paavise Kildesammenhængen og slaa fast, hvem de anonyme Kort skyldes. At dette af og til kan gøres, ses dog deraf, at det er lykkedes os at henføre det saakaldte Miltenbergerfragment til den bekendte Korttegner Francesco Pizigano (14. Aarhundrede), og at paavise en indbyrdes Afhængighed mellem et udateret og anonymt katalansk Søkort i Firenze og Majorikaneren Gabriel Valsequas Kort fra Aar 1439, alene ved Sammenstilling af de nordiske Stednavnes Form og Skrift og Kortenes Teknik.

Det er ad saadanne Veje, man maa se at naa fremad. Kretschmer har ryddet Grunden og begyndt at lægge det nødvendige Fundament. Nu maa man prøve paa at bygge i Vejret, hvis der da er Sten nok til at bygge Hus af.

Axel Anthon Bjørnbo.

Ny Literatur.

(Indkommet til Det kongelige danske geografiske Selskab.)

Evropa.

Veröffentlich. d. Inst. f. Meeresk. etc. Berlin, Heft 14. Die Insel Røm, 27 S. med Kort, von Professor Dr. Eduard Moritz.

En Danmark, Charles Berchon, Paris 1903, 8°, 250 S. m. Illustr.

Die astronom. geodæt. Arbeiten des K. u. k. Milit. Geogr. Inst. Wien XXII' Bd. Astronomische Arbeiten, 4°, 461 S.

Asien.

Bureau of Science. Div. of Ethn. Publ. Vol 5, P. I og II: The Batán Dialect as a Member of the Phillippine

Group, of Languages, by Otto Scheerer: F and V. in Phillippine Languages by C. E. Conant, Manila 1908.

The Nestorian Monument by Frits V. Holm, edited by Dr. Paul Carus, 8°, 38 S. m. Illustr.

Afrika.

Mission en Ethiopie 1901—1903 par Jean Duchesne-Fournet, Tome I, II, 4°, Paris 1909 resp. 440 og 338 S. med talrige Illustr., samt et Atlas i særligt Bind.

Amerika.

U. S. A. Geolog. Survey, Prof. Paper. Nr. 58, 59, 61, 63. Bull: Nr. 342, 345, 347, 351, 354, 355, 362, 364.

Water Supp. Pap: Nr. 221. Investigations Nr. 341 B, 341 C, 29 Annual Report 1908.

University of Calif. Public. Amer. Arch. and Ethn. Zoology. Vol 7 Nr. 2, Vol 6 Nr. 2, Vol 5 Nr. 2 og 3.

Canada Dep. of Mines Annual Rep. on the Mineral Production of Canada 1906. 8, 1909.

Conférence sur L'île de Cuba par Charles Berchon, Paris 1909. 8°, 23 S.

Anthropologie Bolivienne par Dr. Arthur Chervin, st. 8° Tome I, II og III resp. 400, 435 og 151 S. med talrige Illustrationer.

Antiquités de la Région Andine par Eric Boman, Tome I Paris 1908, st. 8°, 385 S. med Illustr.

Polarlandene.

Meddelelser om Grønland, 28. Hefte og Bind XLII.

The former Eskimo settlements on the East Coast of Grønland, between Scoresby Sund and Angmagsalik District by G. Amdrup. Særtryk af Medd. om Grønland, Copenhagen 1909, 8°, 40 Sider med Illustr.

Ethnological Discript. of The Amdrup Collection from East Greenland by W. Thalbitzer, Copenhagen 1909, 8°, 210 S. med Illustr., Særtryk Medd. om Grønland.

Forskelligt.

Veröffentlichungen d. Inst. for Meeresk. etc., Heft 12. Über Meeresströmungen von Prof. Dr. Otto Pettersson.

Actes du 5e Congrès Internat. des Orientalistes Session de Copenhague 1908, 1909, st. 8°, 83 S.

Etnografien af Kristian Bahnson 1. og 2. Bind, Kjøbenhavn 1900. (Skænket af Forlagsboghandler H. Hagerup.)

Det kongelige norske Videnskabers Selskabs Skrifter, 1908.

(Indkommet til Det kgl. Bibliotek.)

Evropa.

Stockholm, Svenska Turistföreningen. Årsskrift 1909.

Moryson, Fynes: An Itinerary containing his ten Years Travel through the twelve Dominions of Germany, Bohmer-

land, Switzerland, Netherland, Denmark, Poland, Italy, Turkey, France, England, Scotland and Ireland. Vol 1—4, Glasgow 1907—8.

Krieg 1809. Bd. 3: Neumarkt-Ebelsberg-Wien. Bearb. in der kriegsgeschichtlichen Abteilung des k. u. k. Kriegsarchivs. Wien 1909. 4°.

Clymont, J. R., The Discoveries made by Pedralvarez Cabral and his Captains. U. St. 1909.

Bureger, C. P., Oude hollandsche Zeevaart-Uitgaven. Het Leeskaartboek van Wisbuy. Amst. 1909.
(Af: Tijdschrift voor Boek- en Bibliotheekwezen.)

Göts, W., Geographisch-Historisches Handbuch von Bayern. Bd. 1—2. Münch. 1895—98.

Asien.

Die topographischen Capitel des indischen Seespiegels Mohit. Übers. von W. Tomaschek. u. M. Bittner. Festschrift. Wien 1897. Fol.

De Jonge, J. K. J., en M. L. van Deventer, De Opkomst van het nederlandsch Gezag in Oost-Indië. Verzameling van onuitgegeven Stukken uit het Oudkoloniaal Archief. Suppl. op het 13. Deel, 1—2. s'Gravenhage 1909.

Johnston, R. F.: From Peking to Mandalay. London 1908.

Martin, W. A. P.: The Awakening of China. London 1907.

Afrika.

Johnston, Sir H.: George Grönfell and the Congo. Vol 1—2. Lond. 1908. 4°.

Filippi, Filippo de: Ruwenzori. An Account of the Expedition of Prince Luigi Amadeo of Savoy, Duke of the Abruzzi. With a Preface by the Duke of the Abruzzi. London 1908.

Amerika.

Obrecht, A.: Sobre el Sistema de Desarrollo mas conveniente para representar el Mapa de Chile. Santiago de Chile 1893.

(Af: Anales de la Universidad.)

Obrecht, A., Dibujo practico del Mapa de Chile. Santiago de Chile 1895.

(Af: Anales de la Universidad.)

Message, Special, of the President of the United States concerning the Panama Canal. Wash. 1906.

Hubbard, Mrs. Leonidas: A Woman's Way through unknown Labrador. London 1908.

Charles, H. The Romance of the New America. New York 1909.

Australien.

Nova Guinea. Résultats de l'Expédition scientifique néerlandaise à la Nouvelle-Guinée en 1903. Vol 1: Entdeckungsgeschichte von Neu-Guinea (bis 1828) von A. Wichmann, Leiden 1909. 4°.

Forskelligt.

Black, G. F., A.: Gypsy Bibliography. Provisional Issue. Edinb. 1909.
(Gypsy Lore Society.)

Lucas, C. P.: A historical Geography of the british Colonies. Vol. 2—6. 2. Ed. Oxf. 1905—7.

H. E. Egerton. The Origin and Growth of the english Colonies and of their System of Government. An Introduction to Mr. C. P. Lucas's historical Geography of the British Colonies. Oxf. 1904.

Visible Speech: The Science of Universal Alphabetics. By A. Melville Bell. London 1867. 4°.

Du Bois, W. E. B.: The Souls of black Folk. Essays and Sketches. London 1905.